

Trygghet i Ulricehamns kommun

Sammanfattning

Under november 2020 genomförde Ulricehamns kommun tillsammans med polisen en digital trygghetsundersökning. En majoritet av de svarande har postort Ulricehamn men det är också flera svaranden från Hökerum och Gällstad samt var mellan 31 – 80 år.

60,9 procent känner sig trygga eller mycket trygga, 18,6 procent känner sig varken trygg eller otrygg samt 20,5 procent känner sig otrygg eller mycket otrygg. Fler män än kvinnor känner sig trygga men det är lika många män som kvinnor som känner sig otrygga. De platser som upplevs otrygga är till stor del kända sedan tidigare av såväl kommun som polis. Fler kvinnor än män uppger att de ändrar sitt beteende på dessa platser på grund av att de känner sig otrygga. Kvinnors främsta anledningar till otrygghet är kön och ålder medan män svarar ålder, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning.

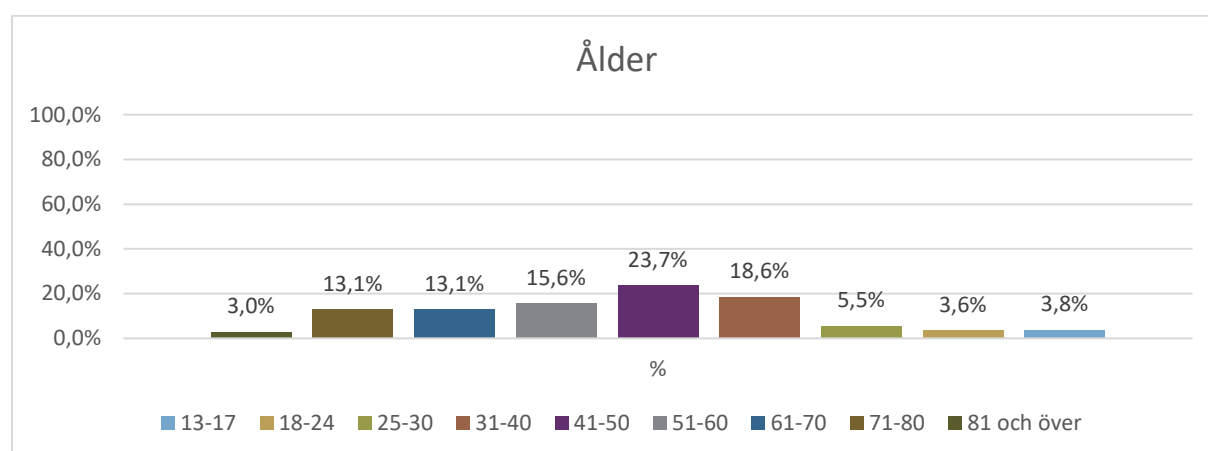
De tre viktigaste områdena kommunen kan arbeta mer med för att öka tryggheten är minskat drogbruk, en meningsfull fritid för unga och kränkningar i skolan. Det som de flesta kan tänkas göra för att öka tryggheten är att tipsa polisen om brott följt av att engagera sig i grannsamverkan, föregå med gott exempel i trafiken och ta del av information från kommun, polis eller andra för att förebygga brott. De fyra främsta problemområdena som polisen ska prioritera enligt de svarande är ungdomsbrottslighet, ökad närvaro på otrygga platser, narkotikabrottslighet och livsstilskriminellas brott.

Resultat

Under november 2020 genomförde Ulricehamns kommun tillsammans med polisen en digital trygghetsundersökning. Enkäten arbetades fram tillsammans med kommunerna Tranemo, Svenljunga, Mark och Bollebygd vilka också genomförde en digital trygghetsundersökning under samma period.

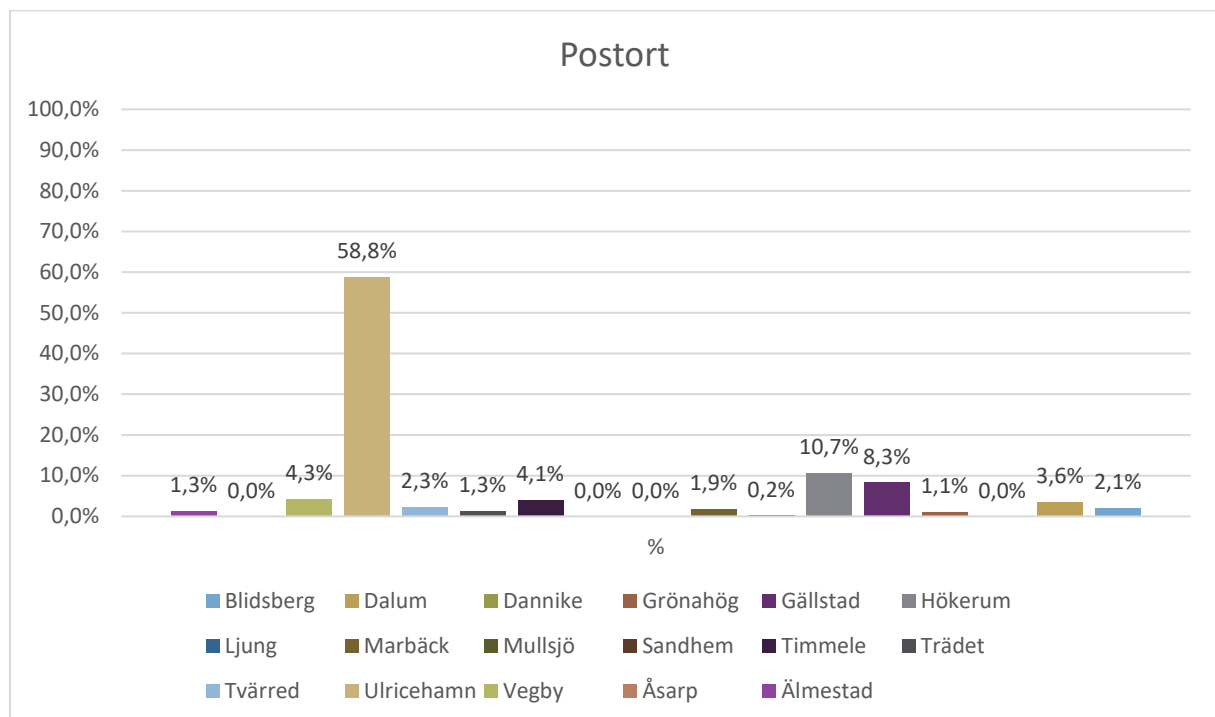
Bakgrundsfakta

Ulricehamn fick totalt 506 svar varav 67,6 procent hade tilldelats kvinna vid födseln och 32,4 procent hade tilldelats man. De flesta var mellan 31 – 80 år (Figur 1).

Figur 1. Åldersfördelningen bland de som besvarat undersökningen.

En majoritet av de svarande har postort Ulricehamn men det är också flera svaranden från Hökerum och Gällstad (Figur 2).

Figur 2. Var de som svarat på undersökningen har sin postort.

Trygghet, påverkan på beteende och orsak till otrygghet

60,9 procent känner sig trygga eller mycket trygga, 18,6 procent känner sig varken trygg eller otrygg samt 20,5 procent känner sig otrygg eller mycket otrygg. Fler män än kvinnor känner sig trygga men det är lika många män som kvinnor som känner sig otrygga.

Platserna som upplevs som otrygga är flera välkända som vi vet att många upplever som mer otrygga, såsom runt skolorna i tätorten och Lenavägen i Timmele. Det har inkommit flera svar som handlar om en upplevd otrygghet och olika händelser, exempelvis buskörning, i Nitta men även om ungdomar som saknar sysselsättning på fritiden i Hökerum och därför hänger kring skolan. Vi har också fått in tips om nya platser som har behov av uppdatering i den fysiska miljön men flera tips aktualiserar platser som diskuterats under en längre tid. En del svarande skriver om sådant som antyder en rädsla för mörker och personer de upplever är utrikesfödda.

Fler kvinnor än män uppger att de ändrar sitt beteende på dessa platser på grund av att de känner sig otrygga. Beteendeförändringen är då framförallt att de inte går ut ensamma, inte alls när det är mörkt, väljer andra vägar eller låtsas prata i telefon. Det kan även handla om ökad oro för att något ska hända sig själv eller familjemedlemmar.

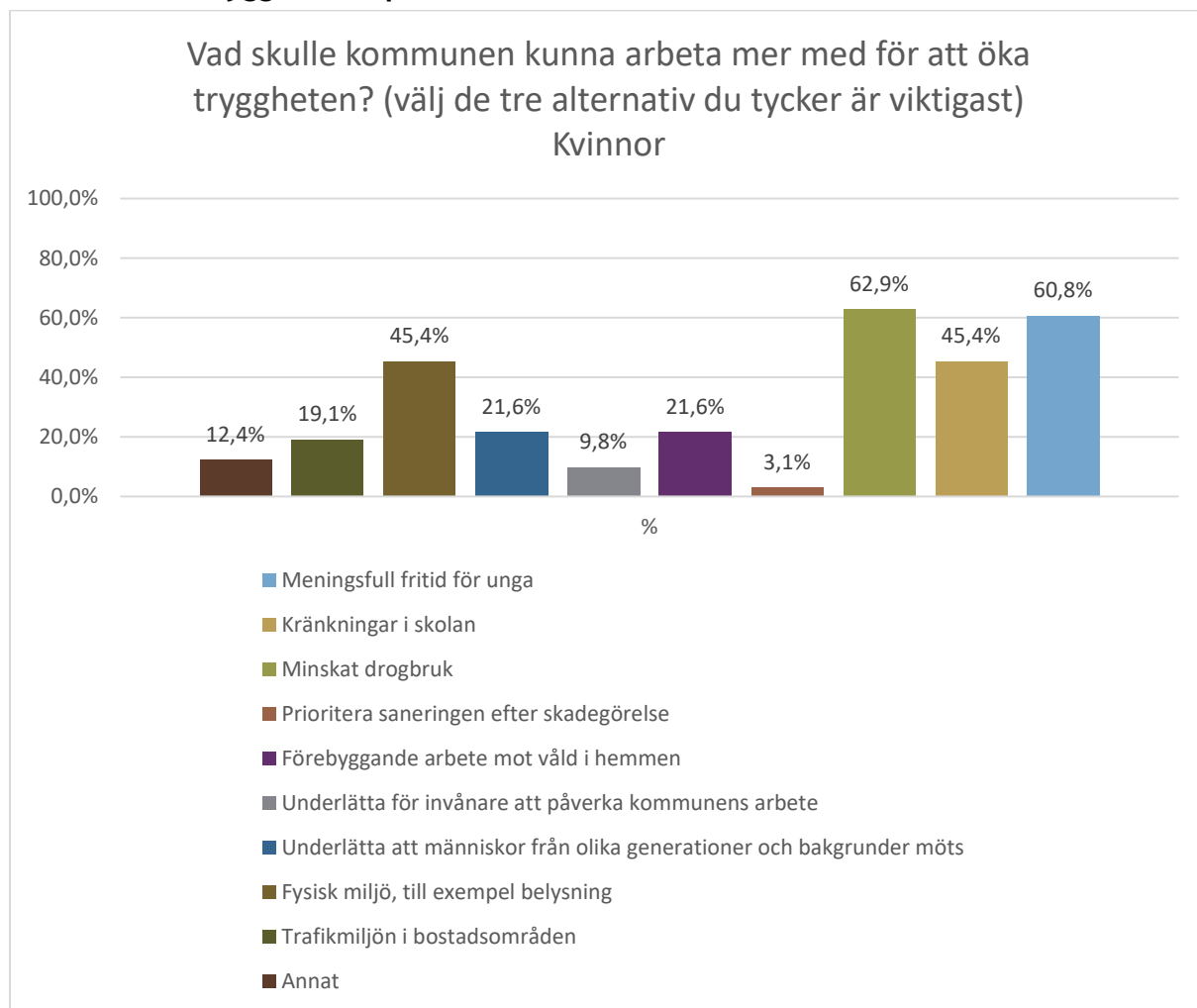
För att få veta mer om anledningen till den otrygga upplevelsen ställdes en fråga som baserades på de sju diskrimineringsgrunderna. Utifrån svaren kan en slutsats dras att undersökningen troligen inte nådde ut till de grupper i samhället som är mest utsatta så som hbtqi-personer, personer som är utrikesfödda och personer med funktionsnedsättningar. Det finns också en skillnad i kvinnors och mäns svar.

Kvinnors främsta anledningar till otrygghet är kön och ålder. Bland fritextsvaren går det att utläsa anledningar och beskrivningar som att kvinnor/tjejer är mer utsatta för våldshandlingar, grupper av ungdomar, narkotikapåverkade personer, rädsla och otrygghet kopplat till personer med annan etnisk tillhörighet, samt andra religioner eller trosuppfattningar än den egna men framförallt kopplat till muslimer.

Männen uppger framförallt att de känner sig otrygga på grund av ålder, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning. Vidare beskriver de anledningarna till otrygghet som grupper av ungdomar, narkotikahandel, rädsla för att oprovocerade våldshandlingar dels kopplat till att män har högre risk för att utsättas av det men också dels på grund av samhällsklimatet. Det är även möjligt att utläsa bland fritext svaren att otryggheten på grund av etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning för många är kopplat till personer som är utrikesfödda och har annan religion än de själva, framförallt mot muslimer, personer från mellanöstern, den afrikanska kontinenten och romer.

Vi ser att man upplever att stadskärna känns otrygg. Den är ensam på kvällstid och man upplever att ungdomar hänger i grupper på platser som man inte vågar passera. Det är viktigt att få en levande stadskärna med ett flöde av människor och diskussionen om hur det kan göras bör ske i samverkan med flera aktörer, till exempel NUAB och stadsarkitekt. Vi måste också få ett bättre flöde av människor kring Tingsholmsområdet då det finns indikationer på skumma affärer i området. Här behöver vi fundera och agera tillsammans för att skapa ytor som gör att vuxna, barn och ungdomar träffas.

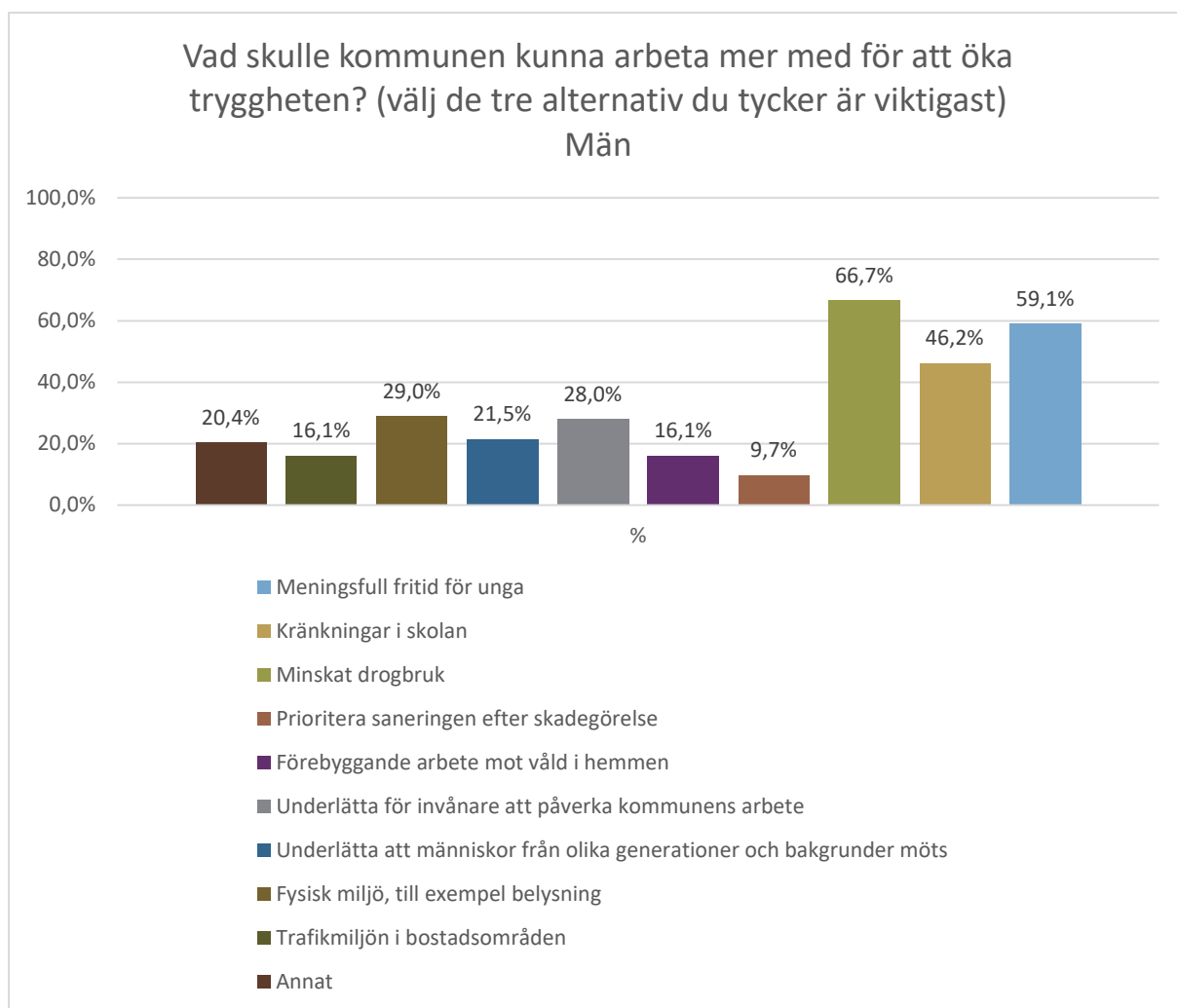
Kommunens trygghetsskapande arbete

Figur 3. Kvinnors prioritering för kommunens trygghetsskapande arbete.

Både kvinnor och män uppger att de tre viktigaste områdena kommunen kan arbeta mer med för att öka tryggheten är minskat drogbruk, en meningsfull fritid för unga och kränkningar i skolan. Kvinnor prioriterar fysisk miljö och arbete mot våld i hemmen i högre utsträckning än vad män gör. Män anser oftare att kommunen ska underlätta för invånare att påverka kommunens arbete liksom sanering efter skadegörelse. Stapeln till vänster, 12,4 procent för kvinnor och 20,4 procent för män, är andelen som svarat i fritextsvar (Figur 3 och 4). Det som kommer fram i fritext svaren handlar om delar av polisens verksamhet, fler aktiviteter än idrott utanför Ulricehamn särskilt för barn och unga, mer resurser till skola och fritids, förändringar i trafiksituationen, familjebehandling och övervakningskameror.

Övervakningskameror är inte lösningen på problemen och det finns flera åtgärder som bör provas före uppsättning av kameror. Om kameror ska sättas in på platser som Storgatan och vid ICA Tornet bör det vara polisen som utför detta men göra det i samsyn med kommunen och vi ställer oss bakom polisens beslut.

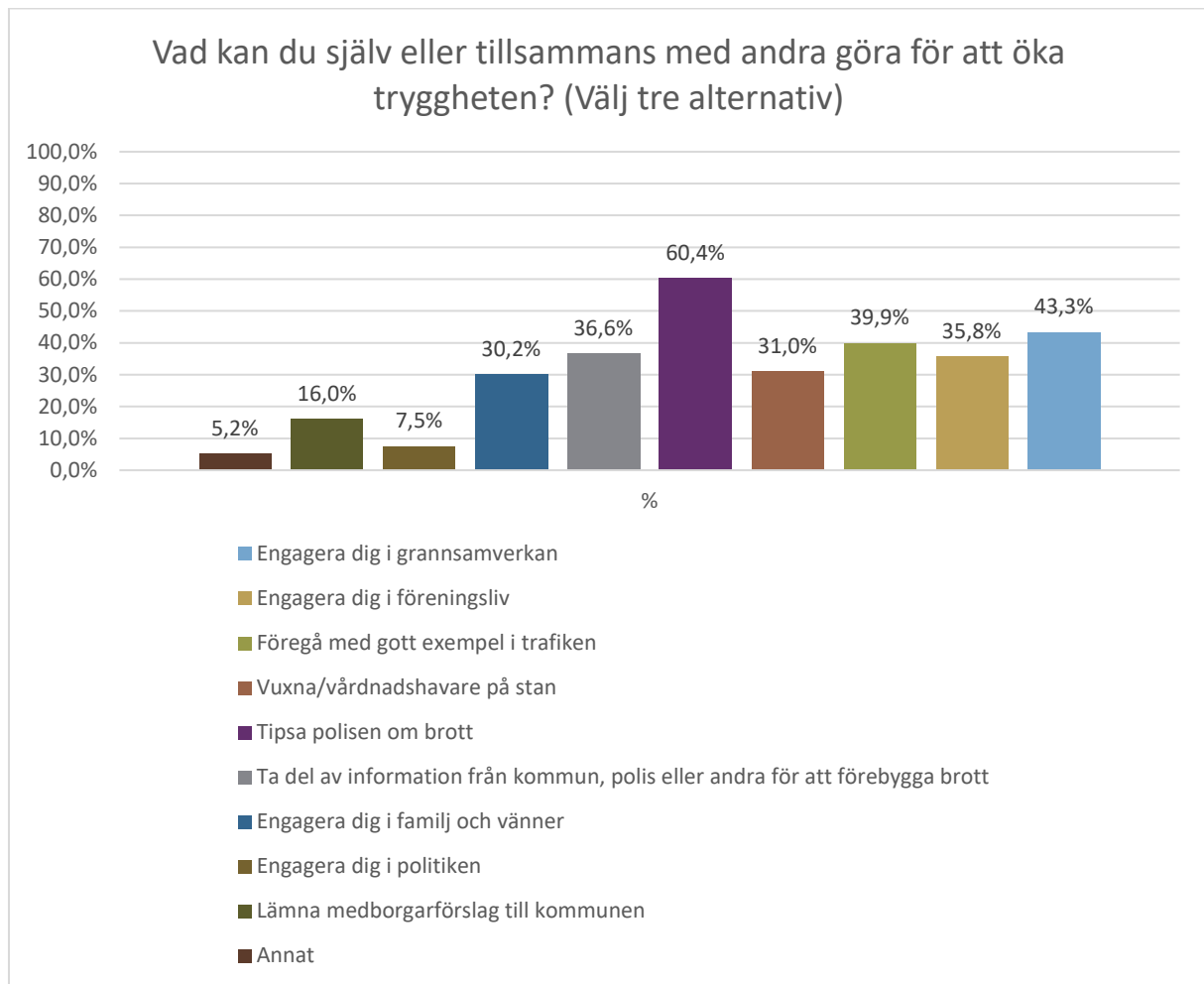
Figur 4. Mäns prioritering för kommunens trygghetsskapande arbete.

Andra aktörers trygghetsskapande arbete

De som svarat fick svara på vad tycker att aktörer såsom exempelvis näringsliv, föreningsliv, kultur och föräldragrupper kan göra för att öka tryggheten i kommunen. Det som då framkommit i fritextsvar är genomgående att fånga upp de unga som riskerar eller som redan lever i utanförskap på olika sätt genom samverkan mellan olika aktörer, inklusive offentlig sektor. Detta kan göras på flera sätt, bland annat en levande centrumkärna, få vuxna att röra sig utomhus på platser både omkring bostaden och där unga befinner sig. Det ges förslag som både innebär anställda vuxna i kommunal regi men också vuxna generellt, som genom promenader eller mer organiserat vistas utomhus. Meningsfull fritid för barn och unga lyfts också, framförallt aktiviteter utanför centralorten och andra aktiviteter än idrott men även ökat föreningsstöd för att möjliggöra fler aktiviteter för alla. Även aktiviteter för att öka gemenskapen och minska ensamheten bland äldre lyfts fram som viktig.

Föreningslivet lyfts upp som viktigt för att skapa fler aktiviteter för alla, men även att de bör bli bättre på att bjuda in och välkomna alla. Fortsättningsvis framkommer är att grannar ofta är som främlingar för varandra och därför kan otrygghet i närområdet uppstå, och därför önskas att grannsamverkan eller aktiviteter där grannar får anledning att träffas. Det som vidare framkommit är fastighetsägares ansvar att hålla rent och sköta underhållet kring sina fastigheter, mer polisiär närvaro och tryggare vägar via att sänka hastigheterna, fler gång- och cykelbanor och övergångsställen.

Öka tryggheten själv och tillsammans med andra

Figur 5. Alla köns svar på vad de själva eller tillsammans med andra kan göra för att öka tryggheten.

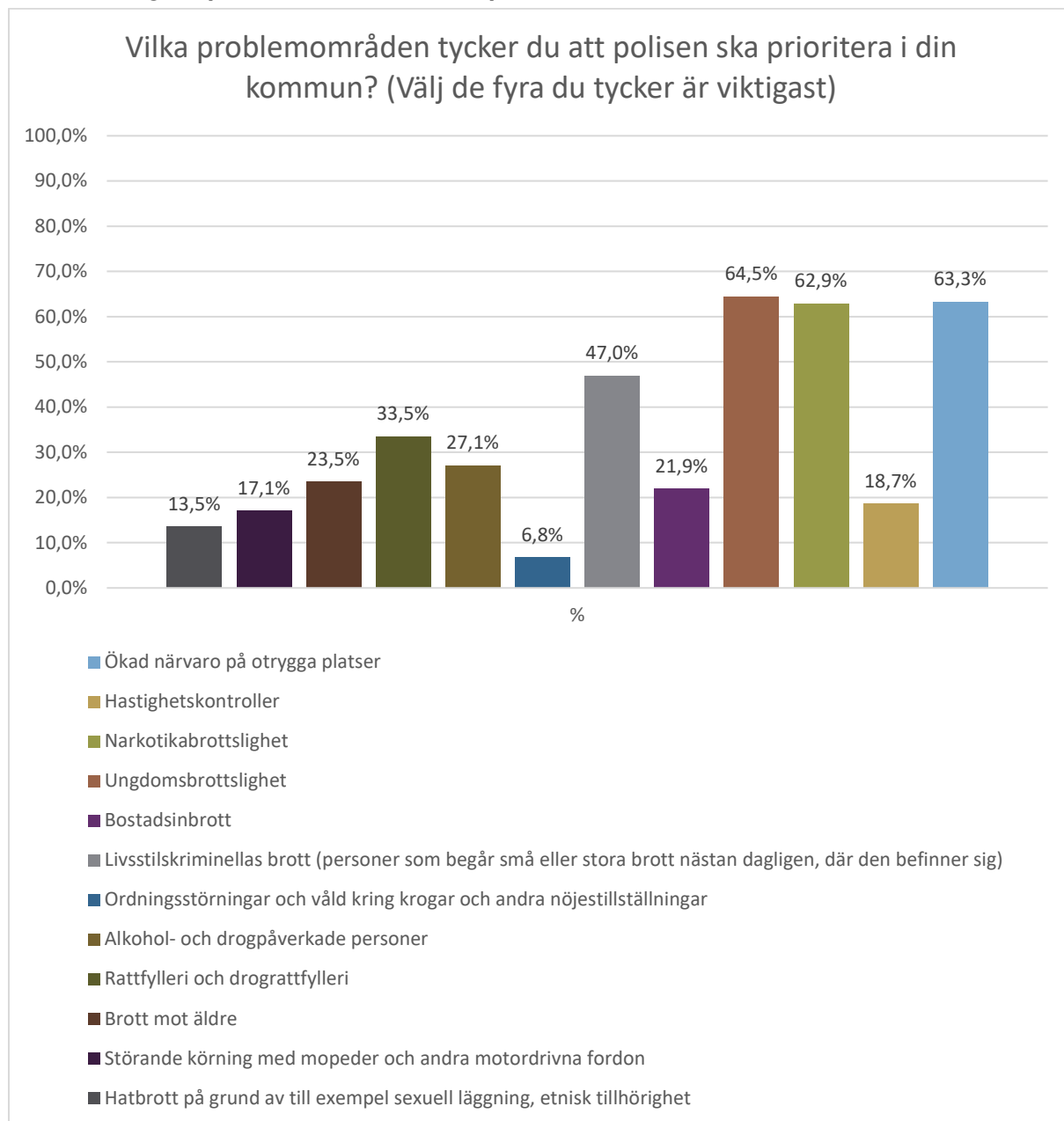
Det som de flesta kan tänkas göra för att öka tryggheten är att tipsa polisen om brott följt av att engagera sig i grannsamverkan, föregå med gott exempel i trafiken och ta del av information från kommun, polis eller andra för att förebygga brott. Vidare är de populäraste alternativen att engagera sig i föreningsliv, vara vuxen/vårdnadshavare på stan, engagera sig i familj och vänner, lämna medborgarförslag till kommunen. Bland fritextsvaren är det att de önskar mer information om vilka problem som finns var i syfte att kunna delta med idéer och medverka kring problemen, att politiker ska vara ute i samhällena i kommunen mer samt att de inte ska behöva göra någonting.

Att det är många som ser att de själva kan göra något för att öka tryggheten i kommunen är väldigt positivt och något som vi bör ta tillvara på. Ulricehamns kommun är en engagerad kommun, se bara på engagemanget kring World Cup i skidor och det engagemang som nämns ovan likväl under kommunens och polisens prioriteringar. Det finns många krafter hos både invånare och tjänstepersoner som kan bidra till en ökad trygghet.

Trygghetsskapande arbete är så mycket mer än bra belysning, det är i förlängningen en demokratifråga. Att få invånare att känna sig delaktiga och kunna påverka den miljö man verkar i är viktigt. Det är inte lika lätt att jobba med att få människor känna sig delaktiga och synliggjorda som att byta en lampa. En bytt lampa ger ett direkt konkret resultat, men om

människor mår bra, känner sig sedda och känner ett engagemang för sin byggd kommer tryggheten att öka. Vi kommer inte att nå alla men förhoppningsvis flertalet.

Prioritering av problemområden för polisen

Figur 6. Vad alla som har svarat på undersökningen anser att polisen ska prioritera.

De fyra främsta problemområdena som polisen ska prioritera enligt de svarande är ungdomsbrottslighet, ökad närvaro på otrygga platser, narkotikabrottslighet och livsstilskriminellas brott. Det är viss skillnad på män och kvinnors svar där män i högre grad (60,3 procent) prioriterar livsstilskriminellas brott än kvinnor (39,4 procent) samt narkotikabrottslighet (män 67,9 procent, kvinnor 58,3 procent) men kvinnor (35,6 procent) prioriterar rattfylleri och drograttfylleri mer än män (25,6 procent). Dessa prioriteringar kommer ligga till grund för ett uppdaterat medborgarlöfte som kommun och polis tecknar tillsammans.